

CHƯƠNG III: NGÂN HÀNG VÀ CÁC NGHIỆP VỤ NGÂN HÀNG

Giới thiệu chương

Tài liệu tham khảo detail

Kết cấu chương

Lý luận chung

Ngân hàng trung ương

Ngân hàng thương mại

Các nghiệp vụ của ngân hàng thương mại

Các tổ chức tín dụng phi ngân hàng

I. Lý luận chung

1. Sự ra đời và phát triển của ngân hàng
 - a. Sự ra đời của ngân hàng [detail](#)
 - b. Sự phát triển hệ thống ngân hàng [detail](#)
2. Các hoạt động cơ bản của các ngân hàng
 - a. Ngân hàng thương mại [detail](#)
 - b. Ngân hàng trung ương [detail](#)

II. Ngân hàng trung ương

1. Định nghĩa [detail](#)
2. Lý do ra đời của ngân hàng trung ương [detail](#)
3. Vai trò của ngân hàng trung ương [detail](#)

III. Ngân hàng thương mại

1. Định nghĩa [detail](#)

2. Phân loại [detail](#)

IV. Các nghiệp vụ của NH thương mại

1. Nghiệp vụ huy động vốn [detail](#)
2. Nghiệp vụ cho vay [detail](#)
3. Nghiệp vụ trung gian [detail](#)
4. Mối quan hệ giữa các nghiệp vụ [detail](#)
5. Sức hoàn trả của ngân hàng thương mại
[detail](#)

V. Các tổ chức tín dụng phi ngân hàng

1. Công ty tài chính [detail](#)
2. Hiệp hội cho vay và tiết kiệm [detail](#)
3. Quỹ tín dụng [detail](#)

Hết chương III

Thuật ngữ cần chú ý

Ngân hàng Trung ương

Ngân hàng thương mại

Tổ chức tín dụng phi

NH

Sức hoàn trả của
NHTM

Nghiệp vụ huy động

Nghiệp vụ nhận gửi

Nghiệp vụ trung gian

Tài liệu tham khảo

Luật Ngân hàng Nhà nước

Luật tổ chức tín dụng

Nghị định về tổ chức và hoạt động của ngân hàng thương mại

a. Sự ra đời của ngân hàng

Sự ra đời của các ngân hàng được đánh dấu bởi việc các chủ hiệu vàng nhận giữ vàng hộ người dân

Bên cạnh đó, các chủ hiệu vàng cũng cho vay, nhận thức được lợi ích từ việc cho vay nên các chủ hiệu vàng khuyến khích gửi tiền

Sự kết hợp hai nghiệp vụ cơ bản này đã tạo nên những NHTM đầu tiên

b. Quá trình phát triển của ngân hàng

Lúc đầu các ngân hàng chỉ là các ngân hàng thương mại, các ngân hàng này tự do phát hành giấy bạc

Nhà nước quy định những ngân hàng được quyền in tiền, gọi là ngân hàng phát hành

Các ngân hàng còn lại được gọi là các ngân hàng trung gian

a. Ngân hàng thương mại

Thực hiện nghiệp vụ trung gian tín dụng
Thực hiện nghiệp vụ trung gian thanh toán
Thực hiện chức năng tạo tiền cho nền kinh tế thông qua cơ chế mở rộng tiền gửi

b. Ngân hàng trung ương

Là ngân hàng phát hành tiền

Là ngân hàng của các ngân hàng

Là ngân hàng của Nhà nước

1. Định nghĩa NHTW

“Ngân hàng trung ương là cơ quan thực hiện chức năng quản lý Nhà nước về tiền tệ và ngân hàng; là ngân hàng phát hành tiền, ngân hàng của các tổ chức tín dụng và làm các dịch vụ tiền tệ cho chính phủ”

2. Lý do ra đời ngân hàng trung ương

Các ngân hàng thương mại lạm dụng khả năng phát hành giấy bạc ngân hàng

Các mẫu giấy bạc của các ngân hàng thương mại không đồng nhất, dẫn đến sự lộn xộn trong hoạt động lưu thông tiền tệ.

3. Vai trò của ngân hàng trung ương

Phát hành tiền [detail](#)

Là ngân hàng của các ngân hàng [detail](#)

Là ngân hàng của Nhà nước [detail](#)

1. Định nghĩa NHTM

“Ngân hàng thương mại là trung gian tài chính thực hiện chức năng kinh doanh tiền tệ với nội dung cơ bản là nhận tiền gửi, sử dụng tiền gửi đó để cho vay và cung ứng các dịch vụ thanh toán.”

2. Phân loại ngân hàng thương mại

Dựa theo tính chất sở hữu [detail](#)

Dựa theo lĩnh vực hoạt động [detail](#)

1. Nghiệp vụ huy động vốn

Vốn tự có detail

Vốn huy động detail

Vốn tiếp nhận detail

2. Nghiệp vụ cho vay

Các hình thức cho vay [detail](#)

Các biện pháp bảo đảm tín dụng [detail](#)

3. Nghiệp vụ trung gian

- a. Nghiệp vụ thanh toán [detail](#)
- b. Nghiệp vụ L/C du lịch [detail](#)
- c. Nghiệp vụ thu hộ [detail](#)
- d. Nghiệp vụ tín thác [detail](#)
- e. Nghiệp vụ qua lại đồng nghiệp [detail](#)

4. Mối quan hệ giữa các nghiệp vụ

Giữa nghiệp vụ cho vay và huy động

Giữa nghiệp vụ trung gian tín dụng và trung gian thanh toán

5. Sức hoàn trả của NHTM

Là năng lực hoàn trả tiền mặt kịp thời cho khách hàng khi đến hạn

Sức hoàn trả này được đánh giá dựa trên cơ số tiền dự trữ của ngân hàng thương mại

1. Công ty tài chính

Là chủ thể tài chính trung gian, không được huy động vốn ngắn hạn và không được phép làm dịch vụ thanh toán

2. Hiệp hội cho vay và tiết kiệm

Là các hiệp hội hình thành có tính chất
tương trợ cho các thành viên trong hội

3. Quỹ tín dụng

Được hình thành cũng nhằm mục đích giúp đỡ các hội viên của quỹ tín dụng.

a. Phát hành tiền

Tuỳ theo chế độ tiền tệ mà có những nguyên tắc phát hành tiền khác nhau

Nguyên tắc đảm bảo bằng trữ kim

Nguyên tắc phát hành trên cơ sở nhu cầu của nền kinh tế

b. Là ngân hàng của các ngân hàng

NH trung ương quản lý các NHTM theo một số cách

Bắt buộc các NHTM phải lập một tài khoản tiền gửi thanh toán tại NH trung ương

Bắt buộc các NHTM phải lập một tài khoản dự trữ bắt buộc tại NH trung ương

Bên cạnh đó, NH trung ương còn thực hiện vai trò “Cứu cánh cuối cùng”

c. Là ngân hàng của Nhà nước

Làm thủ quỹ cho kho bạc Nhà nước
Đảm bảo quỹ dự trữ ngoại hối quốc gia
Xây dựng và tư vấn cho Nhà nước về các chính sách tiền tệ quốc gia
Thực hiện chức năng quản lý Nhà nước đối với các hoạt động kinh doanh tiền tệ, tín dụng và ngân hàng...

a. Dựa theo tính chất sở hữu

NHTM quốc doanh

NHTM ngoài quốc doanh

b. Dựa theo lĩnh vực hoạt động

Ngân hàng thương mại kinh doanh thông thường

Ngân hàng thương mại chính sách

a. Vốn tự có

Vốn điề^u lê^t

Lợi nhuận giữ[~] lại không chia

b. Vốn huy động

Vốn huy động từ doanh nghiệp

Vốn huy động từ cá nhân

Vốn đi vay từ ngân hàng trung ương và các
nguồn khác

c. Vốn tiếp nhận

Là vốn tiếp nhận do nghiệp vụ uỷ thác của
ngân hàng thương mại

Ngân hàng đóng vai trò là người quản lý vốn

a. Các hình thức cho vay

Cho vay chiết khấu

Cho vay thảm chi

Cho vay Ứng trước

Cho vay theo hợp đồng tín dụng

Cho vay bằng chữ ký (chấp nhận)

b. Các biện pháp bảo đảm tín dụng

- Cầm cố
- Thế chấp
- Tín chấp
- Chấp nhận

a. Nghiệp vụ thanh toán

Ngân hàng đóng vai trò trung gian trong hoạt động thanh toán hợp đồng mua bán

Chuyển tiền

Séc

Nhờ thu

Tín dụng chứng từ

Tín dụng thẻ

b. Nghiệp vụ L/C du lịch

Ngân hàng mở L/C cho chính người đề nghị
hưởng

Người đó có thể rút tiền tại chi nhánh ngân
hàng nước ngoài

c. Nghiệp vụ thu hộ

Ngân hàng đứng ra thu tiền hộ khách hàng
theo uỷ thác

d. Nghiệp vụ tín thác

Ngân hàng đứng ra mua bán hộ khách hàng các loại chứng khoán, ngoại hối và kim loại quý.

e. Nghiệp vụ qua lại đồng nghiệp

Các ngân hàng thương mại thu, chi hộ lẫn nhau trên cơ sở một tài khoản vãng lai đặt tại ngân hàng bạn.